

Research Paper

Explain the Effects of Entrepreneurship on Urban Sustainable Development with the Structural Equation Modeling Approach (Case study: Yasuj City)Zohreh Deimiyad¹, Yaghowb Peyvastehegar^{*2}

1, Master of Urban Planning, Yasuj Branch, Islamic Azad University, Yasuj, Iran

2, Associate Professor of Architecture and Urban Planning, Yasuj Branch, Islamic Azad University, Yasuj, Iran

Received: 2020/07/02

Accepted: 2020/08/22

PP: 39- 54

Use your device to scan and read the article online

Keywords:

Entrepreneurship, Sustainability, Urban Sustainable Development, Modeling.

Abstract

To prevent the instability of urban spaces, it is essential to make optimal use of limited human and natural resources. Entrepreneurship Development and Promotion, it is known as the engine of economic development. Is one of the most important levers emphasized by economists and thinkers to achieve sustainable development of the city. The purpose of this quantitative and applied research is Which has been done with a combination of descriptive-analytical and causal methods, Explains the effects of entrepreneurship on sustainable urban development That It has been done as a case study in Yasuj city. The main tool for collecting field data, is a researcher-made questionnaire That Its validity and reliability have been confirmed by observing the principles and foundations of field research. Is a statistical community of research Including citizens living in Yasuj (98130 people) That They were over 15 years old and Due to financial and time constraints, it was estimated that 383 of them were statistical samples and The questionnaires were distributed quite randomly among the citizens and finally Due to the limited number of questionnaires, Data collected 375 people Has been analyzed Using SPSS and Amos software. The results showed Citizens' enjoyment of the variables that make up entrepreneurship with an average of 3.31, Is Above average level and Average calculated for sustainable development of Yasuj city with a value of 3.02, located in the middle level and Average calculated for Economic, social and environmental sustainability Has been in order 2.47 (below average), 3.31 and 3.30 (above average). It also showed the results of measuring the fit of the designed structural model The effect of entrepreneurship on sustainable urban development That Estimated criteria of the model in compliance with the proposed criteria They are in good condition and Entrepreneurship with a total effect of 0.662, Has had a significant statistical impact on sustainable urban development and Entrepreneurship has been able to Explain 44% of the variance of sustainable urban development in the study area.

Citation: Zohreh Deimiyad, Yaghowb Peyvastehegar (2021): Explain the Effects of Entrepreneurship on Urban Sustainable Development with the Structural Equation Modeling Approach (Case study: Yasuj City), Journal Research and Urban Planning, Vol 12, No 44, PP 39- 54.

DOI: 10.30495/jupm.2021.4274

* **Corresponding author:** Yaghowb Peyvastehegar

Address: Associate Professor Urban Planning, Yasuj Branch, Islamic Azad University, Yasuj, Iran

Tell: +98-9122233269

Email: Peyvastehegar2020@gmail.com

Extended Abstract

Introduction

It is not unknown to anyone The worthy role of entrepreneurship and its impact on Economic growth and development, Competition, Job creation, Sustainable employment, Establishment and development of social justice, Widespread and active presence in global markets, Poverty alleviation and increase of life expectancy, Happy living and other social ideals. Strategic achievement of entrepreneurial policy, there are two important consequences of job creation and welfare That these two together Will be in the service of social development. Entrepreneurship development while providing the ground for sustainable development, it will solve economic, social and other problems. In fact, entrepreneurship, which means discovering and exploiting opportunities in order to create value in various economic, social and cultural areas of society. It forms the basis of sustainable development and It is known as an important and key stimulus for the future development concerns of the whole society.

In general, urbanization and entrepreneurship are the main demographic facts of the early 21st century. Studies show that no economy is developed without urbanization. The direct and strong connection between urbanization and entrepreneurship can be compared to a very beautiful and at the same time strong cycle. In this cycle, entrepreneurs accelerate urbanization and Urbanization stimulates the innovation and dynamism of entrepreneurs in attracting income and job creation activities in various sectors of industry, services, business of entrepreneurs. Based on the above, it can be concluded that sustainable urban development faces various challenges and One of the most effective ways to overcome these challenges is to Development and promotion of entrepreneurship in urban spaces. Surveys also show Theoretically, there is a reciprocal relationship between entrepreneurship and sustainable urban development. Hence, considering the benefits mentioned about the effects of entrepreneurship on the sustainable development of cities, Experimental study of the extent and type of effects of entrepreneurship on sustainable urban development seems necessary and logical. Therefore, the main questions of this research are: What is the situation of Yasuj citizens in terms of having entrepreneurial indicators? What is the status of sustainable development indicators in Yasuj? and what is the effect of entrepreneurship on sustainable urban development in Yasuj?

Methodology

The present quantitative research is of the applied research type That It has been done with a combination of descriptive-analytical and causal methods. The data collection method has been a combination of documentary and field methods (Interview and completion of the questionnaire). The study area was the city of Yasuj and The statistical population of the study includes 98130 citizens of Yasuj That They are over 15 years old. Due to financial and time constraints and the impossibility of census, using sample size estimation methods, 383 people were estimated as a statistical sample and at the time of questionnaire analysis, due to the distortion of some of them, has been analyzed 375 questionnaires. The main tool of researchers to collect the required data The questionnaire was made by a researcher That Its validity has been confirmed by referring to university professors and relevant experts. Generally, the research process has been as follows After collecting field data, the individual characteristics of the respondents are described and more The current situation of citizens enjoying entrepreneurial indicators and also The status of sustainable development indicators in the study area has been reviewed. Then, in the form of structural equation modeling, the effect of entrepreneurship on indicators of sustainable urban development has been investigated. SPSS and Amos software were used to analyze the collected data.

Results and discussion

The research results showed The status of citizens living in Yasuj city of the variables that make up the entrepreneurship index It is in good condition. This situation can be a good basis for the development of entrepreneurship among the citizens of the study area. Also review the general situation of sustainable development in Yasuj, which is a combination of the above three dimensions, Shows the mean calculated with the value of 3.02, There was no statistically significant difference with the mean and It is in the middle level. The results showed the designed model Status of all estimated criteria in the research model It has a high compliance with the desired values (suggested criteria) and In general, this can be said The structural model

is drawn Has the necessary credit for Identifying the effect of entrepreneurship on sustainable urban development in Yasuj. The final results showed the research model Entrepreneurship has succeeded Explain about 44% of the variance of sustainable urban development in the study area. Therefore, it can be said that Entrepreneurship due to the various positive social, economic and environmental effects it has on host communities, it can be effective in the sustainable development of Yasuj city.

Conclusion

In order to remove the obstacles and challenges of sustainable urban development, Numerous strategies have been proposed by experts and specialists in economics and urban management. Promoting and developing entrepreneurship among citizens Is one of the most important of these strategies that If it is used in urban development policies, it has many benefits and advantages. According to the results Familiarity of a significant percentage of citizens with the

concept of entrepreneurship and high percentage of them have entrepreneurial variables, Inadequate economic stability in Yasuj and Statistically significant effect of entrepreneurship on sustainable development of Yasuj), Promotion and development of entrepreneurship in Yasuj By holding training courses and classes on different types of entrepreneurship, Establish two-way communication between exemplary entrepreneurs and citizens, Financial support for citizens (Allocation of free loans, low interest loans with appropriate repayment period conditions), It seems necessary Guarantee the purchase of products and services in the early stages of work, Allocate adequate physical space to start work, Encourage citizens to start entrepreneurial activities by awarding various prizes, Providing entrepreneurs with access to major markets for the supply and sale of products, Facilitate obtaining administrative and legal permits, Consider special discounts and subsidies.

تبیین اثرات کارآفرینی بر توسعه پایدار شهری با رویکرد مدل سازی معادلات ساختاری (مطالعه موردی: شهر یاسوج)

زهره دیمباد^۱، یعقوب پیوسته گر*^۲

۱- کارشناس ارشد شهرسازی، واحد یاسوج، دانشگاه آزاد اسلامی، یاسوج، ایران
۲- دانشیار گروه معماری و شهرسازی، واحد یاسوج، دانشگاه آزاد اسلامی، یاسوج، ایران

چکیده

برای پیشگیری از ناپایداری فضاهای شهری، بهره برداری بهینه از منابع محدود انسانی و طبیعی امری ضروری است. توسعه و ترویج کارآفرینی، که از آن به عنوان موتور توسعه اقتصادی یاد می شود، یکی از مهم ترین اهرم های مورد تأکید اقتصاددانان و اندیشمندان در راستای نیل به توسعه پایدار شهری است. هدف از پژوهش کمی و کاربردی حاضر، که با ترکیبی از روش های توصیفی - تحلیلی و علی انجام شده است، تبیین اثرات کارآفرینی بر توسعه پایدار شهری است که به صورت موردی در شهر یاسوج انجام شده است. ابزار اصلی پژوهش جهت گردآوری داده های میدانی، پرسشنامه محقق ساخته است که روایی و پایایی آن با رعایت مبانی تحقیقات میدانی تأیید شده است. جامعه آماری پژوهش را شهروندان ساکن در شهر یاسوج تشکیل می دهد (۹۸۱۳۰ نفر) که دارای سن بالاتر از ۱۵ سال بوده اند و با توجه به محدودیت های مالی و زمانی، ۳۸۳ نفر از آن ها به عنوان نمونه آماری برآورد شد و پرسشنامه ها به صورت کاملاً تصادفی در میان شهروندان توزیع گردید و در نهایت با توجه به محدودش بودن تعدادی از پرسشنامه ها، اطلاعات گردآوری شده ۳۷۵ نفر با استفاده از نرم افزارهای SPSS و Amos مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته است. نتایج پژوهش نشان داد برخورداری شهروندان از متغیرهای تشکیل دهنده کارآفرینی با میانگین ۳/۳۱، بالاتر از حد متوسط بوده و میانگین محاسبه شده برای توسعه پایدار شهر یاسوج با مقدار ۳/۰۲، در سطح متوسط قرار دارد و میانگین پایداری اقتصادی، اجتماعی و زیست محیطی به ترتیب ۲/۴۷ (پایین تر از حد متوسط)، ۳/۳۱ و ۳/۳۰ (بالاتر از حد متوسط) بوده است. نتایج سنجش برازش مدل ساختاری طراحی شده در خصوص اثر کارآفرینی بر توسعه پایدار شهری نشان داد معیارهای برآورد شده مدل مذکور در تطبیق با معیارهای پیشنهادی در وضعیت مطلوبی قرار دارند و کارآفرینی با اثر کل ۰/۶۶۲، دارای تأثیر آماری معناداری بر توسعه پایدار شهری بوده است و توانسته است ۴۴ درصد از واریانس توسعه پایدار شهری در محدوده مطالعاتی را تبیین نماید.

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۰۴/۱۲

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۹/۰۶/۰۱

شماره صفحات: ۳۹-۵۴

از دستگاه خود برای اسکن و خواندن مقاله به صورت آنلاین استفاده کنید

واژه های کلیدی:

کارآفرینی، پایداری، توسعه پایدار شهری، مدل سازی.

استناد: دیمباد، زهره، پیوسته گر، یعقوب (۱۴۰۰): تبیین اثرات کارآفرینی بر توسعه پایدار شهری با رویکرد مدل سازی معادلات ساختاری (مطالعه موردی: شهر یاسوج)، فصلنامه پژوهش و برنامه ریزی شهری، سال ۱۲، شماره ۴۴، مردادشت، صص ۵۴-۳۹.

DOI: 10.30495/jupm.2021.4274

* نویسنده مسئول: یعقوب پیوسته گر

نشانی: دانشیار گروه معماری و شهرسازی، واحد یاسوج، دانشگاه آزاد اسلامی، یاسوج، ایران

تلفن: ۰۹۱۲۲۲۳۳۲۶۹

پست الکترونیکی: Peyvastehgar2020@gmail.com

مقدمه:

رشد جمعیت در شهرهای بزرگ، نگرانی‌های زیادی را در مورد توانایی‌های آینده برای رفع مشکلات اساسی آن‌ها ایجاد کرده است. برای تضمین حداقل استانداردهای زندگی جمعیت فزاینده شهری، نیاز اساسی به افزایش کمیّت و کیفیت منابع مورد نیاز وجود دارد. به عنوان مثال با توجه به افزایش جمعیت شهری، در آینده به افزایش ۳۶۰ درصدی تأمین انرژی و ۳۱۰ درصدی سایر مواد مصرفی نیاز است (Kummitha, 2019: 1). همچنین چالش‌های به‌وجود آمده در جهان کنونی اعم از نقض حقوق بشر، فساد، سوء استفاده از کارگران، تبعیض، نرخ بالای ایدز، عدم دسترسی به امکانات آموزشی و ... (Amnesty International, 2009: 11; United Nations, 2009: 4) کاهش درآمد، کاهش سطح اشتغال، کاهش تولیدات زراعی و مهاجرت نیروی کار و ... (Galani-Moutafi, 2013: 103) سبب شده‌اند دانشمندان علوم مختلف در ارتباط با این مهم که، جامعه کنونی یک دوره طولانی مدت ناپایداری را طی می‌کند، با هم توافق عمومی داشته باشند (Steffen et al, 2004: 24). بنا به دلایل مطرح شده، تعداد زیادی از پیشگامان اجتماعی و دولت‌ها در سراسر جهان، ناپایداری موجود در جهان را درک کرده‌اند و تمایل دارند فعالیت‌های خود را در جهت و به سمت پایداری تغییر دهند و این مهم نیازمند استفاده معقول و پایدار از منابع است (Missimer et al, 2010: 1107). بر اساس متون توسعه شهری، یکی از مهم‌ترین اقدامات منطقی و کاربردی برای پاسخگویی به نیازهای مختلف فعلی و آتی جامعه شهری و همچنین بهره‌برداری معقول و پایدار از منابع، توسعه کارآفرینی در فضاهای شهری است (Hoskinson et al., 2011: 1142; Buuse & Kolk, 2019: 221). نقش شایسته کارآفرینی و تأثیر آن در رشد و توسعه اقتصادی، رقابت، شغل آفرینی، اشتغال‌زایی پایدار، استقرار و توسعه عدالت اجتماعی، حضور گسترده و فعال در بازارهای جهانی، فقرزدایی و افزایش امید به زندگی، شاد زیستی و سایر آرمان‌های اجتماعی بر کسی پوشیده نیست. دستاورد راهبردی سیاست کارآفرینانه، دو پیامد مهم ایجاد اشتغال و ایجاد رفاه است که این دو با هم در خدمت توسعه اجتماعی خواهند بود (Kian Poor, 2013: ۶۱). توسعه کارآفرینی ضمن فراهم آوردن زمینه رشد توسعه پایدار، مسائل و مشکلات اقتصادی، اجتماعی و ... را مرتفع خواهد کرد. در واقع کارآفرینی که به مفهوم کشف و بهره‌برداری از فرصت‌ها به‌منظور ارزش آفرینی در حوزه‌های مختلف اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جامعه است، پایه و اساس توسعه پایدار را تشکیل می‌دهد (Varkianipor et al, 2019: 141) و به عنوان محرکی مهم و کلیدی برای دغدغه‌های توسعه آینده

کل جامعه شناخته می‌شود (Dhahri & Omri, 2018: 2). به-طور کلی شهرنشینی و کارآفرینی حقایق جمعیتی اصلی اوایل قرن بیست و یکم هستند. بررسی‌ها نشان می‌دهد هیچ اقتصادی بدون شهرنشینی، توسعه نیافته است. ارتباط مستقیم و مستحکم میان شهرنشینی و کارآفرینی را می‌توان به چرخه بسیار زیبا و در عین حال مستحکم تشبیه کرد. در این چرخه کارآفرینان شهرنشینی را تسریع می‌کنند و شهرنشینی محرک نوآوری و پویایی کارآفرینان در کسب درآمد و فعالیت‌های اشتغال‌زایی در بخش‌های مختلف صنعت، خدمات، تجارت کارآفرینان است (Naude, 2017: 1).

با توجه به مطالب عنوان شده می‌توان چنین استنباط کرد که توسعه پایدار شهری با چالش‌های مختلفی مواجه است و یکی از راهکارهای موثر برای برون‌رفت از این چالش‌ها، توسعه و ترویج کارآفرینی در فضاهای شهری است. همچنین بررسی‌ها نشان می‌دهد به لحاظ تئوری ارتباط متقابلی و دوسویه‌ای میان کارآفرینی و توسعه پایدار شهری وجود دارد. از این رو با توجه به مزایا و منافی که در خصوص اثرات کارآفرینی بر توسعه پایدار شهرها ذکر شده است، بررسی تجربی میزان و نوع اثرات کارآفرینی بر توسعه پایدار شهری امری ضروری و منطقی به نظر می‌رسد. شهر یاسوج با ۱۳۴۵۳۲ نفر جمعیت، به عنوان مرکز سیاسی - اداری و خدماتی استان کهگیلویه و بویراحمد نقش محوری را در توسعه شهرها و حتی روستاهای استان ایفا می‌نماید به گونه‌ای توسعه شهر یاسوج می‌تواند به توسعه سایر شهرها و روستاهای مجاور آن منجر گردد. با توجه به روند فزاینده جمعیت این شهر و مشکلات متعدد اقتصادی، اجتماعی و محیطی که با آن روبه‌رو می‌باشد، بررسی اثرات کارآفرینی بر شاخص‌های توسعه پایدار این شهر از دیدگاه شهروندان می‌تواند مبنای علمی برای برنامه‌ریزی مدیران و سیاست‌گذاران توسعه شهری به ویژه در زمینه توسعه اقتصادی این فضای شهری باشد. از این رو سوال‌های اساسی این پژوهش عبارت‌اند از: وضعیت شهروندان یاسوج به لحاظ برخورداری از شاخص‌های کارآفرینی چگونه است؟ وضعیت شاخص‌های توسعه پایدار در شهر یاسوج به چه صورتی است؟ و اثر کارآفرینی بر توسعه پایدار شهری در شهر یاسوج چگونه است؟

پیشینه و مبانی نظری تحقیق:

کارآفرینی: در قرن هجدهم، اصطلاح کارآفرین برای نخستین بار توسط ریچارد کانتیلون مورد استفاده قرار گرفت که به موجب آن تعدادی از افراد کالاهایی را با قیمت‌های خاصی خریداری می‌کردند اما با قیمت‌های نامعلومی می‌فروختند (مثلاً وقتی کالایی را خریداری می‌کردند، برای آن‌ها مشخص نبود

خوداشتغالی، نیاز به پیشرفت، نتیجه‌گرا، منفعت‌گرایی، انعطاف-پذیری، پیشقدمی، انتقادپذیری، نوآوری و خطرپذیری (Jamshidi et al, 2015: 77; Jamshidi et al, 2013: 77) نیاز به موفقیت، برخورداری از مرکز کنترل درونی، مخاطره‌پذیری، استقلال‌طلبی، خلاقیت و تحمل ابهام (Ahmadruor Daryani and Erfanian, 2009: 89)، اشاره کرد.

توسعه پایدار شهری: بر اساس جامع‌ترین تعریف، توسعه پایدار توسعه‌ای است که نیازهای زمان حال را بدون آنکه از توانایی نسل‌های آینده برای ارضای نیازهایشان بکاهد، برطرف سازد (Siwar et al, 2009: 310). رشد اقتصادی، بهبود شرایط اجتماعی، حفاظت از ارزش‌های طبیعی از ویژگی‌های مهم توسعه پایدار است و تحول به سوی یک سطح پایدار از توسعه غالباً برآمده از روابط دینامیکی پیچیده بین موضوعات محیطی، اجتماعی و اقتصادی می‌باشد (Cirella & Tao, 2010: 279). سابقه ورود مباحث پایداری به متون توسعه شهری به بیش از دو دهه پیش برمی‌گردد و بر نظریات، رویکردها و تجارب توسعه شهری تأثیر گذاشته و به عنوان یک تفکر اخلاقی، برقراری تعادل زیستی را میان ارکان مختلف محیط، مبنای عمل قرار داده است (Barzegar and Rezayi, 2018: 16). در نظریه توسعه پایدار شهری، موضوع نگهداری منابع برای حال و آینده از طریق استفاده بهینه از زمین و واردکردن کمترین ضایعات به منابع تجدید ناپذیر مطرح است (Shamsodini et al, 2016: 490-492). بر این اساس توسعه پایدار شهری این چنین تعریف شده است: تغییر تراکم و کاربری اراضی شهری جهت رفع نیازهای اساسی مردم در زمینه مسکن، حمل‌ونقل، فراغت و ... به گونه‌ای که شهر از نظر زیست-محیطی قابل سکونت و از نظر اقتصادی قابل دوام و از نظر اجتماعی دارای برابری باشد به نحوی که این تغییرات تکنولوژیکی و صنعتی، حفظ اشتغال، مسکن و شرایط محیطی مناسب را در برداشته باشد. بنابراین توسعه پایدار شهری زمانی محقق می‌شود که زمینه و محیط مناسب برای زندگی راحت، امن، کارآمد و پایدار شهروندان به تناسب ویژگی‌های آنان و جامعه مربوطه فراهم شود.

کارآفرینی و توسعه پایدار شهری: کارآفرینی سال‌هاست که در بسیاری از کشورهای جهان به عنوان کلید توسعه اقتصادی در نظر گرفته می‌شود. به عنوان مثال، در استراتژی‌های اشتغال اتحادیه اروپا، کارآفرینی نقش مهمی در افزایش پویایی اقتصادها و کمک به ایجاد و بهبود اشتغال دارد (Ahmed & McQuaid, 2005: 8). به همین دلیل کشورهای جهان به طور فزاینده‌ای روی کارآفرینی تمرکز می‌کنند و کارآفرینی را به

که کالای خریداری شده را با چه قیمتی می‌فروشند). بنابراین این کار خطر و عدم اطمینان یک سرمایه‌گذاری را به همراه داشت. بعداً، فیلسوف فرانسوی، ژان باپتیست سی و دیگران این مفهوم را گسترش دادند و مفاهیمی مانند خطرپذیری حساب شده، برنامه‌ریزی، نظارت، سازماندهی و حتی داشتن فاکتورهای تولید را به مفهوم کارآفرینی اضافه کردند. در قرن نوزدهم نیز به تدریج مفهوم کارآفرینی تکامل یافته است و هم‌اکنون نیز مطالعه کارآفرینی به عنوان یک زمینه تحقیق همچنان در حال رشد است و یکی از جذاب‌ترین زمینه‌های تحقیق در دنیا و به ویژه در زمینه مدیریت است (Ahmed & McQuaid, 2005: 8-9). توسعه و گسترش مفاهیم مرتبط با کارآفرینی تا جایی پیش رفته است که در حال حاضر مولفه پایداری به عنوان یک مفهوم جدید در کارآفرینی مطرح شده است. به این صورت که کارآفرینی ضمن اشتغال‌زایی، درآمدزایی، ارائه خدمات و تولید محصولات، سعی دارد به شیوه‌ای عمل کند که مبنای توسعه پایدار به‌ویژه محیط زیست را به صورت همه‌جانبه‌ای در نظر بگیرد. تا جایی که در حال حاضر مفهوم کارآفرینی پایدار (Bell & Stellingwerf, 2012: 12) و کارآفرینی سبز شکل گرفته است که اهداف محیطی، اجتماعی و اقتصادی توسعه پایدار را به هم پیوند داده است و به‌عنوان روشی کارآمد برای ایجاد جامعه پایدار شناخته شده است (Ye et al, 2020: 2).

در مجموع از کارآفرینی تعاریف مختلفی به وسیله اندیشمندان ارائه شده است. کارآفرینی فرایند ایجاد، ارزیابی و بهره‌برداری از فرصت به منظور تولید کالاها و خدمات‌های آتی (Shane & Venkataraman, 2000: 221)، همراه با صرف وقت، تلاش بسیار و پذیرش خطرهای مالی، روحی، اجتماعی برای به دست آوردن منابع مالی، رضایت شخصی و استقلال است (Askun & Yildirim, 2011: 665). از نظر دکتر احمدپورداریانی کارآفرین فردی است دارای ایده و فکر جدید که از طریق ایجاد کسب و کار با بسیج منابع که توأم با مخاطره‌پذیری مالی، اجتماعی و حیثیتی است، محصول یا خدمت جدید به بازار ارائه می‌دهد (Ahmadruor Daryani and Erfanian, 2009: 88). محققان برای ارزیابی و سنجش کارآفرینی در میان شهروندان شاخص‌ها و صفات متعددی را مورد استفاده قرار داده‌اند. از جمله این شاخص‌ها می‌توان به درک فرصت، درک قابلیت، ترس از شکست، قصد کارآفرینانه و هنجارهای اجتماعی کارآفرینانه (Kian Poor, 2013: 61)، نوآوری، ایجاد سازمان، ایجاد ارزش افزوده، استفاده از فرصت، توسعه کسب و کارف سود طلبی، رشد، منحصر به فرد بودن، انعطاف‌پذیری، پویایی، نوآوری، انگیزه رهبری، خلاقیت و ریسک‌کردن (Ahmed & McQuaid, 2005: 10)، پشتکار، انرژی بالا، مردم‌داری،

داری بر پایداری اجتماعی زنان شهری در محدوده مورد مطالعه بوده است.

بر اساس گزارش مجمع عمومی سازمان ملل^۳ (۲۰۱۶) با موضوع خصوص کارآفرینی و توسعه، در صورت اتخاذ رویکردی جامع در اجرای سیاست‌های کارآفرینی و در نظر گرفتن نقش فعال همه ذینفعان محلی از جمله دولت‌ها، جامعه مدنی و بخش خصوصی، کارآفرینی می‌تواند با ایجاد شغل و تحرک رشد اقتصادی و نوآوری، بهبود شرایط اجتماعی و مقابله با چالش‌های زیست محیطی، در توسعه پایدار موثر باشد. *Ben Youssef* و همکاران (۲۰۱۷) در مطالعه‌ای نقش کارآفرینی در توسعه پایدار در آفریقا را مورد بررسی قرار داده‌اند. نتایج این پژوهش نشان داد رابطه میان کارآفرینی و توسعه پایدار مثبت است و زمانی که کارآفرینی با سطح بالاتری از نوآوری همراه باشد، نقش بیشتری را در توسعه پایدار خواهد داشت. نتایج پژوهش *Naudé* (۲۰۱۷) با عنوان شهرها و کارآفرین‌ها نشان داد ظهور شهرها (شهرنشینی) نتیجه فعالیت‌های کارآفرینان است و کارآفرینان نقش مهمی را در توسعه املاک و ایجاد الگوهای جدید تجاری و بازارهای جدید دارند و آنها می‌توانند محرک رشد، توسعه و پیشرفت شهرهای هوشمند، حاشیه شهرها و شهرهای ثانویه باشند. *Dhahri and Omri* (۲۰۱۸) در پژوهشی شواهد قطعی کارآفرینی و توسعه پایدار در کشورهای درحال توسعه مورد بررسی قرار داده‌اند. نتایج این پژوهش نشان داد کارآفرینی در این کشورها به ابعاد اقتصادی و اجتماعی توسعه پایدار کمک کرده است در حالی که اثر آن بر بعد زیست محیطی منفی بوده است. ارتباط کارآفرینی و توسعه پایدار عنوان پژوهش *Filser* و همکاران (۲۰۱۹) بوده است که نتایج آن نشان داد ارتباط دوطرفه‌ای میان کارآفرینی و توسعه پایدار وجود دارد و کارآفرینی عامل محرک ابعاد مختلف توسعه پایدار است. *Kuang and Bu* (۲۰۱۸) در پژوهشی وضعیت کارآفرینی در کشور چین را مورد بررسی قرار داده‌اند. نتایج این پژوهش نشان داد علی‌رغم اثرات مختلف اجتماعی، اقتصادی و زیست محیطی کارآفرینی بر ساکنان شهر گوانگژو، اقدامات حمایتی بخش دولتی در توسعه و پیشرفت آینده کارآفرینی در این شهر عامل کلیدی و اصلی است. نتایج پژوهش *Kummitha* (۲۰۱۹) با هدف بررسی ارتباط شهر هوشمند و کارآفرینی نشان داد بین کارآفرینی و شهرهای هوشمند ارتباط متقابل و دو طرفه‌ای وجود دارد. به این صورت که ابتدا کارآفرینان تغییر و تحولات و مداخلات تکنولوژیکی در شهرها را آغاز می‌کنند و به شهرها کمک می‌کنند تا از لحاظ اجتماعی و فنی توسعه یابد و به شهرهای هوشمند تبدیل شوند و در ادامه تکنولوژی‌هایی که در

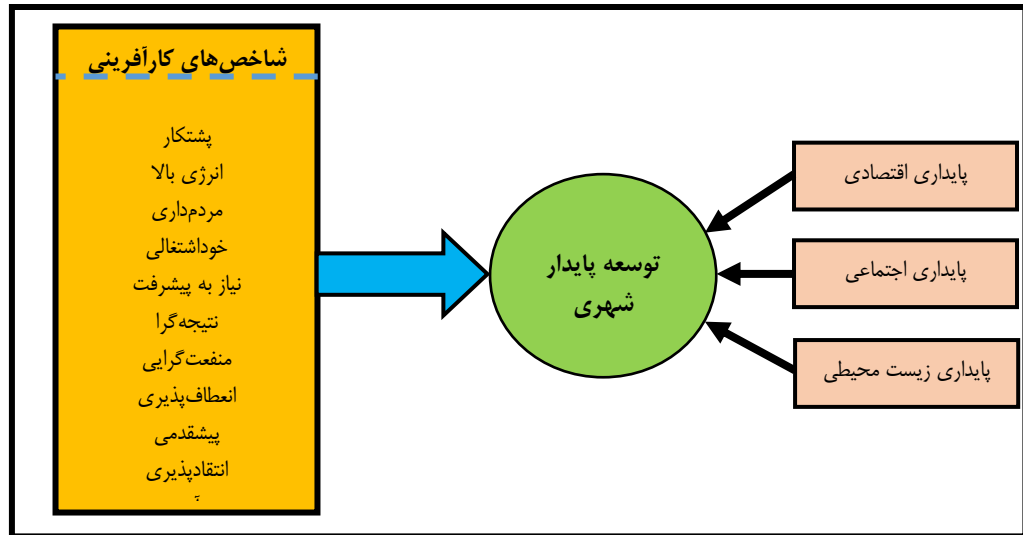
عنوان یک نیروی محرک جدید برای توسعه اقتصادی و ارتقاء اشتغال می‌بینند. همچنین تعداد زیادی از مطالعات و نظریه‌های اقتصادی ثابت کرده‌اند که فعالیت‌های کارآفرینی اثرات مثبتی از جمله افزایش اشتغال و رشد اقتصادی را به همراه خواهد داشت و بدین ترتیب توسعه کل اقتصاد منطقه‌ای را ارتقا می‌بخشد (*Kuang & Bu, 2018: 415*). بر اساس متون علمی موجود ابعاد اقتصادی، اجتماعی و زیست محیطی پایه‌های اصلی توسعه پایدار شهری را تشکیل می‌دهند (*Shamsoddini and Nasibi, 2019: 86*) و کارآفرینی به شیوه‌های گوناگونی بر هر یک از این ابعاد توسعه پایدار شهری اثرگذار است. به این صورت که کارآفرینی از طریق اشتغال‌زایی، ترویج کار مناسب، کشاورزی پایدار و تقویت نوآوری، محرک رشد اقتصادی و پایداری اقتصادی در شهرها است و کارآفرینی می‌تواند در ترویج انسجام اجتماعی، کاهش نابرابری‌ها و توسعه گسترش فرصت‌های مناسب برای همه از جمله زنان، جوانان، معلولین و آسیب‌پذیرترین افراد، می‌تواند نقش مثبتی را در پایداری اجتماعی داشته باشد. همچنین در بعد زیست محیطی کارآفرینی می‌تواند از طریق معرفی فن‌آوری‌های جدید برای کاهش تغییرات آب و هوا و افزایش سازگاری و تاب‌آوری و همچنین با ترویج شیوه‌های پایدار و الگوهای سازگار با محیط زیست، به حل چالش‌های زیست محیطی کمک کند و بر پایداری زیست محیطی در فضاهای شهری اثرگذار باشد (*Filser et al., 2019: 3*); (*Rashid, 2019: 1-2*).

نتایج پژوهش *Hassani Moghadam* و همکاران (۲۰۱۲) با هدف ارائه مدل مفهومی توسعه کارآفرینی در بستر مدیریت شهری نشان داد کارآفرینی در توسعه محیط شهری موثر است. یافته‌های پژوهش *Gholamrezaei* و همکاران (۲۰۱۵) با هدف مدل‌سازی کارآفرینی در مدیریت شهری نشان داد کارآفرینی از طریق شفاف‌سازی و کاهش پیچیدگی ساختارهای مدیریت شهری و بهره‌برداری هرچه بیشتر از پتانسیل‌های شهری از جمله نیروی انسانی نوآور، فضاهای شهری، منابع مالی و امکانات فیزیکی محیط زندگی علاوه بر کمک به شهروندان، نقش عمده‌ای را در توسعه اقتصادی و اجتماعی شهرها ایفا می‌کند. *Hosseini and Hosseinzadeh Semnani* (۲۰۱۵) در پژوهشی نقش کارآفرینی در توسعه پایدار کشورها را بررسی نموده‌اند. نتایج نشان داد کارآفرینی از طریق ایجاد شغل، رقابت در بهره‌وری، تشکیل صنایع جدید، تجاری‌سازی تولیدات و محصولات و ... نقش کلیدی را در توسعه اقتصادی و پایداری همه جوامع ایفا می‌کند و به‌عنوان موتور حرکت و رشد اقتصادی جوامع، در یک محیط رقابتی و شرایط عدم تعادل، جامعه را به حرکت در می‌آورد و توسعه می‌بخشد. نتایج پژوهش *Varkianipor* و همکاران (۲۰۱۹) با هدف بررسی اثرات کارآفرینی زنان شهری بر توسعه پایدار اجتماعی در استان گلستان نشان داد که کارآفرینی دارای اثر معنی-

³ - General Assembly United Nations

ابعاد مختلف توسعه پایدار است. با این وجود همانطور که در بخش پیش اشاره شد در کشورمان در این زمینه مطالعات اندکی صورت گرفته است. با این اوصاف پژوهش حاضر با هدف کلی ارزیابی اثرات کارآفرینی بر توسعه پایدار شهر یاسوج انجام گرفته است. با استناد به پیشینه و مبانی نظری پژوهش محققان مدل مفهومی زیر را در راستای هدف در نظر گرفته شده طراحی کرده‌اند (شکل ۱).

شهرهای هوشمند ایجاد شده است منابع و داده‌هایی را در اختیار شرکت‌ها و اشخاص کارآفرین قرار می‌دهد و بسترساز کشف فرصت‌های جدید برای کارآفرینی می‌شوند. مروری بر مبانی نظری پژوهش نشان می‌دهد کارآفرینی و کارآفرین بودن دارای صفات و ویژگی‌های متعددی است و به لحاظ تئوری و نظری کارآفرینی یک از اثرگذارترین مولفه‌های اثرگذار بر توسعه جوامع مختلف از جمله فضاهای شهری در

شکل ۱- مدل مفهومی پژوهش

محدوده مورد مطالعه:

شهر یاسوج به عنوان مرکز استان کهگیلویه و بویراحمد، در کنار چهار شهر مارگون، مادوان، گراب سفلی و چیتاب، در شهرستان بویراحمد قرار گرفته است. این شهر به واسطه مرکزیت سیاسی شهرستان بویر احمد و استان کهگیلویه و بویراحمد، نقش سیاسی و اداری و خدماتی مهمی را در استان

مواد و روش تحقیق:

پژوهش کمی حاضر از نوع تحقیقات کاربردی است که با ترکیبی از روش‌های توصیفی - تحلیلی و علی انجام گرفته است. شیوه گردآوری داده‌ها ترکیبی از روش‌های اسنادی و میدانی (مصاحبه و تکمیل پرسشنامه) بوده است. محدوده مورد مطالعه شهر یاسوج بوده و جامعه آماری پژوهش شامل ۹۸۱۳۰ نفر از شهروندان شهر یاسوج است که سن آن‌ها بیشتر از ۱۵ سال بوده است. لازم به ذکر است مبنای انتخاب سن ۱۵ سال، سن فعالیت اقتصادی و همچنین گرفتن مشاوره از متخصصان مربوطه بوده است. با توجه به محدودیت‌های مالی و زمانی و عدم امکان سرشماری، با استفاده از روش‌های برآورد حجم نمونه (فرمول کوکران، p و $q = 0.5$ ، $d = 0.05$ و $Z = 1.96$) ۳۸۳ نفر به عنوان نمونه آماری برآورد گردید و در زمان تحلیل پرسشنامه‌ها به دلیل مخدوش بودن تعدادی از آن‌ها، ۳۷۵

ایفا می‌نماید. در شکل ۲ نمای کلی شهر یاسوج در شهرستان بویراحمد، استان کهگیلویه و بویراحمد و کشور نمایش داده شده است. بر اساس نتایج آخرین سرشماری نفوس و مسکن در سال ۱۳۹۵، جمعیت شهر یاسوج ۱۳۴۵۳۲ نفر بوده که از این تعداد ۶۸۴۲۷ نفر مرد و ۶۶۱۰۵ نفر زن هست.

پرسشنامه مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته است. لازم به ذکر است به لحاظ زمانی، این پژوهش تک مقطعی بوده و در بازه زمانی ۵ ماهه (اوایل دی ماه سال ۱۳۹۸ تا اوایل خرداد سال ۱۳۹۹) انجام گرفته است.

ابزار اصلی محققان برای گردآوری داده‌های مورد نیاز پرسشنامه محقق ساخته بود که روایی آن با مراجعه به اساتید دانشگاهی و کارشناسان مربوطه تأیید شده است. برای بررسی پایایی پرسشنامه‌ها، پیش آزمون انجام گرفته است. به این صورت که تعداد ۳۰ پرسشنامه در خارج از محدوده مورد مطالعه تکمیل شد. ضریب آلفای کرونباخ محاسبه شده برای بخش‌های مختلف پرسشنامه بیشتر از ۰/۷ بود و نشان‌دهنده پایایی ابزار مورد استفاده بود. لازم به ذکر است پرسشنامه مذکور در سه بخش اصلی طراحی شده است (جدول ۱). بخش اول ویژگی‌های فردی پاسخگویان از جمله سن، جنسیت، شغل، درآمد

برایتوزیع پرسشنامه‌ها در محدوده مورد مطالعه از روش نمونه-گیری تصادفی ساده استفاده شده است.

به طور کلی فرایند انجام پژوهش به این صورت بوده است که پس از گردآوری داده‌های میدانی، ویژگی‌های فردی پاسخگویان توصیف شده است و در ادامه وضعیت فعلی برخورداری شهروندان از شاخص‌های کارآفرینی و همچنین وضعیت شاخص‌های توسعه پایدار در محدوده مطالعاتی بررسی شده است. سپس در قالب مدل‌سازی معادلات ساختاری، اثر کارآفرینی بر شاخص‌های توسعه پایدار شهری بررسی شده است. برای تجزیه و تحلیل داده‌های گردآوری شده از نرم-افزارهای SPSS و Amos استفاده شده است.

جدول ۱- شاخص‌ها، ابعاد، متغیرها و ضریب آلفای کرونباخ محاسبه شده برای آن‌ها

بخش‌های پرسشنامه	ابعاد	تعداد متغیر	ضریب آلفای کرونباخ
ویژگی‌های فردی	-	-	-
کارآفرینی	-	۱۲	۰/۷۸۵
توسعه پایدار شهری	اقتصادی	۱۳	۰/۸۶۳
	اجتماعی	۱۴	۰/۷۴۱
	زیست‌محیطی	۱۰	۰/۷۸۴

منبع: یافته‌های تحقیق، ۱۳۹۸.

خیلی کم و کم، ۲۳ درصد میزان آشنایی در سطح متوسط و ۶۵ درصد میزان آشنایی در سطوح زیاد و خیلی زیادی با این مفهوم داشته‌اند. این مهم نشان‌دهنده آشنایی درصد قابل توجهی از شهروندان با مفهوم کارآفرینی و همچنین اهمیت این مفهوم در آذهان شهروندان است.

بررسی وضعیت برخورداری شهروندان از شاخص-های کارآفرینی:

برای بررسی وضعیت برخورداری شهروندان ساکن در شهر یاسوج از شاخص‌های کارآفرینی به عنوان متغیر مستقل پژوهش، ابتدا ۱۲ متغیر مربوطه (پشتکار، انرژی بالا، مردم‌داری، خوداشتغالی، نیاز به پیشرفت، نتیجه‌گرا، منفعت‌گرایی، انعطاف-پذیری، پیشقدمی، انتقادپذیری، نوآوری و خطرپذیری) با هم ترکیب شدند و در ادامه وضعیت کلی این شاخص از جدول توزیع فراوانی و آزمون تی تک‌نمونه‌ای، با در نظر گرفتن عدد ۳ به عنوان مبنای آزمون، استفاده شد. نتایج جدول توزیع فراوانی نشان می‌دهد میزان برخورداری ۳۰/۴ درصد شهروندان از شاخص‌های کارآفرینی در سطح بسیار ضعیف و ضعیف، ۲۲/۹ درصد در سطح متوسط و ۴۶/۷ درصد در سطوح زیاد و بسیار

ماهیمانه، تحصیلات و ... را در پوشش داده است. بخش دوم پرسشنامه به وضعیت برخورداری شهروندان از شاخص‌های کارآفرینی (پشتکار، انرژی بالا، مردم‌داری، خوداشتغالی، نیاز به پیشرفت، نتیجه‌گرا، منفعت‌گرایی، انعطاف‌پذیری، پیشقدمی، انتقادپذیری، نوآوری و خطرپذیری) به عنوان متغیر مستقل پژوهش اختصاص یافته است. بخش سوم پرسشنامه شامل شاخص‌های و متغیرهای توسعه پایدار شهری در ابعاد اقتصادی، اجتماعی و زیست‌محیطی می‌شود که در واقع متغیر وابسته پژوهش حاضر است. لازم به ذکر است بخش دوم و سوم پرسشنامه در قالب طیف پنج قسمتی لیکرت (بسیار کم = ۱، کم = ۲، متوسط = ۳، زیاد = ۴، خیلی زیاد = ۵) طراحی شده است.

بحث و ارائه یافته‌ها:

بررسی ویژگی‌های فردی پاسخگویان: یافته‌های

پژوهش نشان می‌دهد میانگین سنی پاسخگویان حدود ۳۹ سال بوده است که در این میان سن جوان‌ترین و مسن‌ترین فرد به ترتیب ۱۵ سال و ۶۲ سال بوده است. در خصوص وضعیت جنسی پاسخگویان یافته‌ها نشان می‌دهد حدود ۵۸ درصد پاسخگویان مرد و ۴۲ درصد زن بوده‌اند. در ارتباط با وضعیت شغلی پاسخگویان یافته‌های پژوهش نشان داد حدود ۳۸ درصد دارای مشاغل آزاد (راننده، فروشنده، خیاط و ...)، ۲۶ درصد دارای مشاغل دولتی، ۱۶ درصد خانه‌دار، ۱۰ درصد محصل و دانشجو و بقیه شغل خود را اظهار نکرده‌اند. در ارتباط با وضعیت درآمد ماهیانه خانوار پاسخگویان نتایج نشان داد میانگین ۲ میلیون تومان در ماه بوده است که در این میان کمترین و بیشترین درآمد ماهیانه ۸۰۰ هزار تومان و ۸ میلیون تومان بوده است. در خصوص وضعیت تحصیلی پاسخگویان نتایج نشان داد حدود ۶ درصد پاسخگویان بی‌سواد، ۱۸ درصد دارای تحصیلات ابتدایی و راهنمایی، ۲۷ درصد دبیرستان و دیپلم، ۳۹ درصد دارای تحصیلات در سطح کاردانی و کارشناسی و ۱۰ درصد دارای تحصیلات کارشناسی ارشد و بیشتر بوده‌اند. بررسی تعداد افراد ساکن در خانواده‌های افراد مورد بررسی نشان می‌دهد کمترین و بیشترین تعداد افراد ساکن در خانوار پاسخگویان به ترتیب ۱ نفر ۶ نفر بوده و بعد خانوار حدود ۴ بوده است. نتایج پژوهش در ارتباط با آشنایی پاسخگویان با مفهوم کارآفرینی نشان داد ۱۲ درصد از آن‌ها میزان آشنایی در سطوح

برخورداری شهروندان ساکن در شهر یاسوج از متغیرهای تشکیل دهنده شاخص کارآفرینی در وضعیت مناسبی قرار دارد. این وضعیت می‌تواند مبنای مناسبی برای توسعه کارآفرینی در میان شهروندان محدوده مطالعاتی باشد.

زیاد قرار دارد. نتایج آزمون تی تک‌نمونه‌ای نشان می‌دهد میانگین محاسبه شده با مقدار ۳/۳۱، به صورت معناداری بیشتر از حد مبنا بوده و بالاتر از سطح متوسط قرار دارد. بنابراین با توجه به نتایج حاصل شده می‌توان چنین عنوان کرد که وضعیت

جدول ۲- بررسی وضعیت برخورداری شهروندان ساکن در شهر یاسوج از شاخص‌های کارآفرینی

-	فراوانی	درصد فراوانی	درصد فراوانی تجمعی
بسیار ضعیف	۴۶	۱۲/۳	۱۲/۳
ضعیف	۶۸	۱۸/۱	۳۰/۴
متوسط	۸۶	۲۲/۹	۵۲/۳
زیاد	۷۵	۲۰	۷۲/۳
بسیار زیاد	۱۰۰	۲۶/۷	۱۰۰
مجموع	۳۷۵	۱۰۰	-

منبع: یافته‌های تحقیق، ۱۳۹۸.

جدول ۳- وضعیت برخورداری شهروندان یاسوج از شاخص‌های کارآفرینی با استفاده از آزمون t تک‌نمونه‌ای

برخورداری از شاخص‌های کارآفرینی	t	درجه آزادی	سطح معناداری	میانگین مبنا = ۳	
				انحراف از میانگین	اختلاف با فاصله ۹۵ درصد حد بالا
کارآفرینی	۴/۳۶۷	۳۷۴	۰/۰۰۰	۳/۳۱	۰/۱۷
				۱/۰/۳۰۷	۰/۴۴

منبع: یافته‌های تحقیق، ۱۳۹۸.

بررسی وضعیت شاخص‌های توسعه پایدار در شهر یاسوج از دیدگاه شهروندان:

سطوح بسیار ضعیف و ضعیف قرار گرفته است و از نظر ۳۰/۷ درصد در سطح متوسط و از نظر ۳۸/۴ درصد از شهروندان وضعیت توسعه پایدار شهر یاسوج در سطوح قابل قبولی قرار دارد. برای شفاف شدن بیشتر وضعیت توسعه پایدار شهر یاسوج در ادامه وضعیت ابعاد سه‌گانه توسعه پایدار (پایداری اقتصادی، زیست‌محیطی و اجتماعی) بررسی شده است.

در خصوص بررسی وضعیت توسعه پایداری شهری و شاخص‌های آن در شهر یاسوج به عنوان متغیر مستقل پژوهش، یافته‌های حاصل از جدول توزیع فراوانی نشان می‌دهد از نظر ۳۰/۹ درصد از شهروندان وضعیت توسعه پایدار شهر یاسوج در

جدول ۴- بررسی وضعیت شاخص‌های توسعه پایدار در شهر یاسوج از دیدگاه شهروندان

-	فراوانی	درصد فراوانی	درصد فراوانی تجمعی
بسیار ضعیف	۳۲	۸/۵	۸/۵
ضعیف	۸۴	۲۲/۴	۳۰/۹
متوسط	۱۱۵	۳۰/۷	۶۱/۶
زیاد	۱۱۲	۲۹/۹	۹۱/۵
بسیار زیاد	۳۲	۸/۵	۱۰۰
مجموع	۳۷۵	۱۰۰	-

منبع: یافته‌های تحقیق، ۱۳۹۸.

مطالعاتی نشان می‌دهد میانگین محاسبه شده با مقدار ۲/۴۷، به صورت معناداری پایین‌تر از حد مبنا بوده است و به عبارتی دیگر، پایین‌تر از حد متوسط ارزیابی شده است. بنابراین مقایسه وضعیت پایداری ابعاد سه‌گانه توسعه پایدار در شهر یاسوج نشان می‌دهد وضعیت پایداری اجتماعی و زیست‌محیطی در این شهر در وضعیت قابل قبولی قرار دارد با این وجود وضعیت پایداری

نتایج بررسی وضعیت شاخص‌های توسعه پایدار در شهر یاسوج نشان می‌دهد میانگین محاسبه شده بر ابعاد زیست محیطی و اجتماعی به ترتیب با مقادیر ۳/۳۰ و ۳/۳۱، بالاتر از حد مبنا بوده است و به نوعی بالاتر از حد متوسط قرار دارد. برخلاف دو بعد مذکور، نتایج بررسی وضعیت پایداری اقتصادی در محدوده

یاسوج، پرداختن به مسائلی مانند ارتباط کارآفرینی و توسعه پایدار شهری در شهر یاسوج، امری ضروری و منطقی به نظر می‌رسد. همانطور که عنوان شد به لحاظ تئوری کارآفرینی دارای اثر قابل توجهی بر توسعه پایدار شهری است که در ادامه این مهم به صورت تجربی بررسی شده است.

اقتصادی در این فضاهای شهری، در وضعیت نامناسبی قرار دارد. همچنین بررسی وضعیت کلی توسعه پایدار در شهر یاسوج که حاصل از ترکیب ابعاد سه‌گانه مذکور می‌باشد، نشان می‌دهد میانگین محاسبه شده با مقدار ۳/۰۲، با میانگین مینا تفاوت آماری معناداری نداشته و در سطح متوسط قرار دارد. با توجه به یافته‌های حاصل شده و وضعیت نامناسب پایدار شهری در شهر

جدول ۵- وضعیت توسعه پایدار و ابعاد آن در شهر یاسوج با استفاده از آزمون t تک‌نمونه‌ای

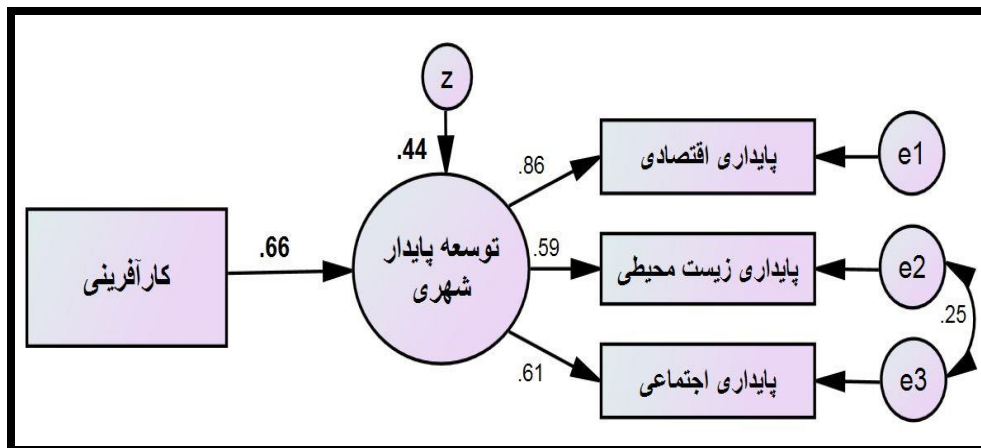
اختلاف با فاصله ۹۵ درصد		میانگین مینا = ۳		سطح معناداری	درجه آزادی	t	توسعه پایدار شهری و ابعاد آن
حد بالا	حد پایین	انحراف از میانگین	میانگین				
-۰/۴۱	-۰/۶۴	-۰/۵۲۵	۲/۴۷	۰/۰۰۰	۳۷۴	۸/۸۳۸	پایداری اقتصادی
-۰/۴۰	۰/۱۹	۰/۲۹۶	۳/۳۰	۰/۰۰۰	۳۷۴	۵/۴۰۸	پایداری زیست‌محیطی
۰/۴۳	۰/۲۰	۰/۳۱۲	۳/۳۱	۰/۰۰۰	۳۷۴	۵/۳۴۲	پایداری اجتماعی
۰/۱۲۰	-۰/۰۶۵	۰/۰۲۷	۳/۰۲	۰/۵۶۱	۳۷۴	۰/۵۸۲	توسعه پایدار شهری

منبع: یافته‌های تحقیق، ۱۳۹۸.

بنابراین متناسب با مدل مفهومی پژوهش، در محیط نرم-افزار *Amos Graphic* مدل اثر کارآفرینی بر توسعه پایدار شهری در شهر یاسوج ترسیم شد. همان‌طور که ملاحظه می‌شود (شکل ۳)، بارهای عاملی مدل مربوطه در وضعیت مطلوبی قرار دارند. لازم به ذکر است در مدل‌سازی معادلات ساختاری اگر میزان بار عاملی هر متغیر از ۰/۳ بیشتر باشد، نشانگر مناسب بودن متغیر برای استفاده در مدل است.

بررسی اثر کارآفرینی بر توسعه پایدار شهری در شهر یاسوج:

پس از بررسی وضعیت برخورداری شهروندان از شاخص‌های کارآفرینی و وضعیت توسعه پایدار شهر یاسوج، در این بخش اثر کارآفرینی به عنوان متغیر مستقل بر توسعه پایدار شهری به عنوان متغیر وابسته پژوهش بررسی شده است.

شکل ۳- مدل تجربی اثر کارآفرینی بر توسعه پایدار شهری در شهر یاسوج - منبع: یافته‌های تحقیق، ۱۳۹۸.

(جدول ۶)، وضعیت کلیه معیارهای برآورد شده با مقادیر مطلوب (معیارهای پیشنهادی) همخوانی بالایی داشته و در مجموع می‌توان چنین عنوان کرد که مدل ساختاری ترسیم شده اعتبار لازم را در خصوص شناسایی اثر کارآفرینی بر توسعه پایدار شهری در شهر یاسوج را دارد.

برای بررسی برازش کلیت مدل اثر کارآفرینی بر توسعه پایدار شهری در شهر یاسوج، مهم‌ترین شاخص‌های ارزیابی برازش مدل از منابع مستند و معتبر استخراج شده (Lai & Lin: 2008) و مقادیر محاسبه شده با معیارهای پیشنهادی تطبیق داده شد. همان‌طور که مشاهده می‌شود

جدول ۶- شاخص‌های ارزیابی کیفیت مدل ساختاری اثر کارآفرینی بر توسعه پایدار شهری در شهر یاسوج

متغیر	^۱ P	^۲ CMIN	^۳ DF	^۴ CMIN/DF	^۵ CFI	^۶ RMSEA	^۷ HOELTER	^۸ RMR	^۹ GFI	^{۱۰} NFI	^{۱۱} PRATIO
مدل پژوهش	۰/۴۷۱	۰/۵۱۹	۱	۰/۵۱۹	۱	۰	۲۷۶۸	۰/۰۰۹	۰/۹۹۹	۰/۹۹۹	۰/۱۶۷
مقادیر پیشنهادی	>۰/۰۵	-	-	< ۵	>۰/۹	<۰/۰۸	> ۷۵	≈ ۰	>۰/۹	>۰/۹	۰-۱

منبع: یافته‌های تحقیق، ۱۳۹۸.

پس از بررسی برازش مدل اثر کارآفرینی بر توسعه پایدار شهری در شهر یاسوج، جزییات اثر متغیر مستقل بر متغیر وابسته پژوهش مورد بررسی قرار گرفت. همان‌طور که مشاهده می‌شود (جدول ۷)، اثر کارآفرینی بر توسعه پایدار شهری در شهر یاسوج در سطح ۹۹٪ اطمینان معنی‌دار است. بالاتر بودن نسبت بحرانی برآوردشده (۱۳/۳۶۷) نسبت به مقدار ۲/۵۸ (نسبت بحرانی بالاتر از ۲/۵۸ نشانگر معنی‌داری اثر است)، نیز نشان‌دهنده معنی‌داری اثر متغیر مستقل پژوهش بر متغیر توسعه پایدار شهری در محدوده مطالعاتی است. بررسی وضعیت اثر کارآفرینی بر توسعه پایدار شهری در شهر یاسوج نشان می‌دهد مقدار اثر کل ۰/۶۶۲ بوده و در مجموع، کارآفرینی توانسته است حدود ۴۴٪ از واریانس توسعه پایدار شهری در محدوده مطالعاتی را تبیین نماید. بنابراین می‌توان چنین عنوان کرد که کارآفرینی به واسطه اثرات مختلف اجتماعی، اقتصادی و زیست‌محیطی مثبتی که بر جوامع میزبان برجای نهد، می‌تواند در توسعه پایدار شهر یاسوج موثر واقع گردد.

جدول ۷- برآورد استاندارد، غیر استاندارد و اثر کل کارآفرینی بر توسعه پایدار شهری

متغیر مستقل	متغیر وابسته	برآورد		نسبت بحرانی ^۱	اثر کل	ضریب تعیین R ²	سطح معناداری
		غیراستاندارد	استاندارد				
کارآفرینی	توسعه پایدار شهری	۰/۴۷۳	۰/۶۶۲	۱۳/۳۶۷	۰/۶۶۲	۰/۴۴	۰/۰۰۰

منبع: یافته‌های تحقیق، ۱۳۹۸.

^۱ - سطح معناداری؛ ^۲ - کای اسکوتر؛ ^۳ - درجه آزادی؛ ^۴ - کای اسکوتر نسبی؛ ^۵ - برازش تطبیقی؛ ^۶ - ریشه میانگین مربعات خطای برآورد؛ ^۷ - شاخص هلتر؛ ^۸ - ریشه دوم مربع باقیمانده؛ ^۹ - شاخص نیکویی برازش؛ ^{۱۰} - شاخص نرمان شده بنتلر- بونت؛ ^{۱۱} - نسبت صرفه‌جویی.

نتیجه‌گیری:

در راستای رفع موانع و چالش‌های توسعه پایدار شهری، راهبردهای متعددی از سوی کارشناسان و متخصصان اقتصاد و مدیریت شهری ارائه شده است. ترویج و توسعه کارآفرینی در میان شهروندان یکی از مهم‌ترین این راهبردها است که در صورت کاربست آن در سیاست‌گذاری‌های توسعه شهری، مزایا و منافع متعددی را به همراه دارد. از این‌رو هدف این پژوهش تبیین اثرات کارآفرینی بر توسعه پایدار شهری است که به صورت موردی در شهر یاسوج انجام گرفته است. نتایج بررسی میزان آشنایی شهروندان با مفهوم کارآفرینی نشان داد حدود ۸۸ درصد شهروندان میزان آشنایی در سطوح متوسط و بالاتر از آن را با مفهوم کارآفرینی داشته‌اند. این آمار از یک طرف نشان‌دهنده آشنایی درصد قابل توجهی از شهروندان با مفهوم کارآفرینی بوده و از طرف دیگر نشان‌دهنده اهمیت مبحث کارآفرینی و جایگاه ویژه آن در ذهن شهروندان ساکن در شهر یاسوج است و در مجموع نکته قابل‌تکایی در خصوص توسعه کارآفرینی در میان ساکنان شهر یاسوج است. نتایج پژوهش در خصوص برخورداری شهروندان از متغیرهای تشکیل‌دهنده شاخص کارآفرینی نشان داد میزان برخورداری حدود ۷۰ درصد از شهروندان از صفات کارآفرینی در سطوح متوسط و بالاتر از آن بوده است و میانگین محاسبه شده نیز بالاتر از حد متوسط بوده است. یافته فوق نیز نشان‌دهنده پتانسیل قابل توجه شهروندان محدوده مطالعاتی برای توسعه کارآفرینی در میان آن‌ها است که باید مورد توجه برنامه‌ریزان و سیاست‌گذاران توسعه شهری قرار گیرد. همچنین نتایج پژوهش در ارتباط با وضعیت توسعه پایدار شهری و شاخص‌های آن در شهر یاسوج نشان داد وضعیت کلی توسعه پایدار شهری در سطح متوسطی قرار دارد. برای روشن شدن بیشتر موضوع، وضعیت ابعاد سه‌گانه توسعه پایدار شهری به تفکیک مورد بررسی قرار گرفت. در این خصوص نتایج نشان داد از دیدگاه شهروندان وضعیت پایداری اجتماعی و زیست‌محیطی بالاتر از حد متوسط قرار گرفته است در حالی که پایداری اقتصادی در وضعیت نامناسبی قرار دارد و میانگین حاصل شده برای آن، پایین‌تر از حد متوسط بوده است. یافته حاصل شده نشانگر وضعیت نامناسب پایداری اقتصادی در محدوده مورد مطالعه است که ناشی از نارضایتی شهروندان از متغیرهایی مانند بیکاری، درآمد، تنوع و رضایت شغلی، دسترسی به تسهیلات بانکی، هزینه‌های خانوار و ... است. بنابراین با توجه به ارتباط و پیوند عمیق میان ابعاد مختلف توسعه پایدار، ممکن است ناپایداری اقتصادی بر دیگر ابعاد توسعه پایدار اثرات منفی را برجای بگذارد و به شکل‌گیری چالش‌های اجتماعی و زیست‌محیطی در محدوده مورد مطالعه منجر گردد.

نتایج بررسی اثرات کارآفرینی بر توسعه پایدار شهری در محدوده مطالعاتی نشان داد مدل طراحی شده از برآزش قابل قبولی برخوردار بوده و به لحاظ کلیت آماری، فاقد ایراد می‌باشد. در تشریح جزئیات مدل طراحی شده نتایج نشان داد اثر کارآفرینی (متغیر مستقل) بر توسعه پایدار شهری (متغیر وابسته) به لحاظ آماری معنی‌دار بوده است و شاخص کارآفرینی توانسته است. با اثر کل ۰/۶۶۲، ۴۴ درصد از واریانس متغیر وابسته پژوهش را تبیین نماید. قدرت تبیین بالای کارآفرینی در توسعه پایدار شهری، نشان‌گر اهمیت و اثرگذار قابل توجه کارآفرینی در ابعاد توسعه پایدار به‌ویژه در پایداری اقتصادی است که باید مورد توجه و تأکید قرار گیرد. از آنجایی که (Hassani Moghadam et al, 2012; Gholamrezaei et al, 2015; Hosseini & Hosseinzadeh Semnani, 2015; General Assembly United Nations, 2016; Ben Youssef et al, ۲۰۱۷; Naudé, 2017; Dhahri & Omri, 2018; Kuang & Bu, 2018; Varkianipor et al, 2019; Filser et al, ۲۰۱۹ and Kummitha, 2019). در مطالعات خود به اثرات مثبت کارآفرینی بر توسعه پایدار جوامع مختلف ادعان کرده‌اند، لذا نتیجه این مطالعه با نتایج این پژوهش‌ها همسو می‌باشد. همسویی فوق اعتبار و ارزش پژوهش حاضر را دو چندان می‌نماید. با توجه به نتایج حاصل شده (آشنایی درصد قابل توجهی از شهروندان با مفهوم کارآفرینی و برخورداری درصد بالایی از آن‌ها از متغیرهای کارآفرینی، وضعیت نامناسب پایداری اقتصادی در شهر یاسوج و اثر آماری معنی‌دار کارآفرینی بر توسعه پایدار شهر یاسوج)، ترویج و توسعه کارآفرینی در شهر یاسوج از طریق برگزاری دوره‌ها و کلاس‌های آموزشی در خصوص انواع مختلف کارآفرینی، برقراری ارتباط دوسویه میان کارآفرینان نمونه و شهروندان، حمایت مالی از شهروندان (تخصیص وام بلاعوض، وام با بهره پایین با شرایط دوره بازپرداخت مناسب)، تضمین خرید محصولات و خدمات در مراحل اولیه شروع به کار، تخصیص فضای فیزیکی مناسب جهت شروع به کار، تشویق و ترغیب شهروندان به شروع فعالیت‌های کارآفرینی از طریق اعطای جوایز مختلف، فراهم کردن دسترسی کارآفرینان به بازارهای عمده عرضه و فروش تولیدات و محصولات، تسهیل اخذ مجوزهای اداری و قانونی، در نظر گرفتن تخفیف‌ها و یارانه‌های ویژه، لازم و ضروری به نظر می‌رسد.

ملاحظات اخلاقی:

پیروی از اصول اخلاق پژوهش: در مطالعه حاضر فرم‌های رضایت نامه آگاهانه توسط تمامی آزمودنی‌ها تکمیل شد.
حامی مالی: هزینه‌های مطالعه حاضر توسط نویسندگان مقاله تأمین شد.

References:

1. Ahmadruor Daryani, M and Erfanian, A (2009): Explain the relationship between economic development and the two categories of "business development" and "entrepreneurship", Sharif, 25(49), pp: 85-92. (in Persian)
2. Ahmed, A. & McQuaid, R.W. (2005) Entrepreneurship, management, and sustainable development', *World Review of Entrepreneurship, Management and Sust, Development*, Vol. 1, No. 1, pp.6-30.
3. Amnesty International. (2009) *Amnesty International Report 2009 e The State of the World's Human Rights*. Amnesty International, London, UK.
4. Askun, B. & Yildirim, N. (2011) *Insights on Entrepreneurship Education in Public Universities in Turkey: Creating Entrepreneurs or Not?*, *Procedia Social and Behavioral Sciences*, 32, PP. 663-676.
5. Barzegar, S and Rezayi, T (2018): Sustainability analysis of urban neighborhoods with emphasis on community councils (Case Study of District of Two Regions of 11th City of Mashhad), *Journal of Sustainable City*, 1(1), pp: 15-26. (in Persian)
6. Bell, J. F. & Stellingwerf, J. J. (2012) *Sustainable Entrepreneurship: The Motivations & Challenges of Sustainable Entrepreneurs in the Renewable Energy Industry*, Master Thesis, Supervisor: Leona Achtenhagen, Jönköping International Business School University.
7. Ben Youssef, A. Boubaker, S. & Omri, A. (2017) *Entrepreneurship and Sustainability Goals: The Need for Innovative and Institutional Solutions. Technological Forecasting and Social Change*, Elsevier, 2017, 10.1016/j.techfore.2017.11.003. halshs-01653946.
8. Buuse, D. & Kolk, A. (2019) *An exploration smart city approaches by international ICT firms*, *Technological Forecasting and Social Change*, 142, 220-234.
9. Cirella, G. T. & Tao, L. (2010) *The index of sustainable functionality: an application for measuring sustainability*, *International Journal of Human and Social Sciences*, Vol. 5, No. 5, pp 279-285.
10. Dehghani, A and Jamini, D (2018): *Assessment of entrepreneurship indicators, Determinants and its Strategies for development in rural settlements (Case study: Javanrood Township)*, *Geographic Space*, 17(60), pp: 247-265. (in Persian)
11. Dhahri, S. & Omri, A. (2018) *Entrepreneurship Contribution to the Three Pillars of Sustainable Development: What Does the Evidence Really Say?*, *Munich Personal RePEc Archive*, No. 84504, pp: 1-47.
12. Filser, M. Kraus, S. Roig-Tierno, N. Kailer, N. & Fischer, U. (2019) *Entrepreneurship as Catalyst for Sustainable Development: Opening the Black Box*, *Sustainability*, 11 (4503), pp. 1-18.
13. Galani-Moutafi, V. (2013) *Rural space (re)produced e Practices, performances and visions, A case study from an Aegean island*, *Journal of Rural Studies*, 32, pp. 103-113.
14. General Assembly United Nations. (2016) *Entrepreneurship for development Report of the Secretary-General, Seventy-first session, Item 19 of the provisional agenda, Sustainable development, Distr: General 26 July 2016*, pp. 1-25.
15. Ghasemi, V (2010): *Structural Equation Modeling Using Amos Graphics*, Tehran, Sociologists Publishing. (in Persian)
16. Gholamrezaei, D; Valadkhani, M and Ebrahimi, H (2015): *Entrepreneurial Modeling in Urban Management with a Systematic Approach*, *International Conference on Urban Planning and Development*, Jihad Daneshgahi, Tehran <http://www.hamayeshsara.ir/article/58>. (in Persian)
17. Hassani Moghadam, S; Rezaei Moghadam, A; Yousefpour, V and Abdollahi, S (2012): *Presenting a conceptual model of entrepreneurial development in the context of urban management*, the *Fourth Urban Planning and Management Conference*, 20 and 21 May, https://www.civilica.com/Paper-URBANPLANING04-URBANPLANING04_034.html. (in Persian)
18. Hoskisson, R.E. Covin, J. Volberda, H.W. & Johnson, R. (2011) *Revitalizing Entrepreneurship: The Search for New Research Opportunities*, *Journal of Management Studies*, 48 (6), pp. 1141-1168.
19. Hosseini, A and Hosseinzadeh Semnani, M (2015): *The Role of Entrepreneurship in Sustainable Development of Countries*, *National Conference on Entrepreneurship and Sustainable Development*, Mazandaran, Entrepreneurship and Industry Relations Center in Mazandaran University, https://www.civilica.com/Paper-NCES01-NCES01_061.html. (in Persian)
20. Jamshidi, AR., Jamini, D and Nazari Sarmaze H (2013): *A study of driving forces and hampering factors affecting the development of rural women entrepreneurship*, *SOCIOLOGY OF WOMEN (JOURNAL OF WOMAN AND SOCIETY)*, 5(17), pp: 75-94. (in Persian)

21. Jamshidi, Ar., Jamini, D., Ghanbari, Y., Tousi, R and Pasarakloo, M (2015): Factors affecting the entrepreneurship development in agricultural production cooperatives Minodasht Township, *Geographical Planning of Space Quarterly Journal*, 5(15), pp: 211-225. (in Persian)
22. Kian Poor, S (2013): Iran in Comparison with other Outlook Countries in the Field of Entrepreneurial Growth, *Roshd -e-Fanavari*,9(34), pp: 60-69. (in Persian)
23. Kuang, Y.X. & Bu, Y. (2018) Evaluation and Prediction of Urban Entrepreneurship Environment in China: A Case of Guangzhou City, *Journal of Service Science and Management*, 11, pp. 414-432.
24. Kummitha, R.K.R. (2019) Smart cities and entrepreneurship: An agenda for future research, *Technological Forecasting & Social Change*, 149, pp. 1-10.
25. Lai, J.U. & Lin, C.T. (2008) What factors drive corporate customer satisfaction with e-banking services. *PACIS 2008 Proceedings*.
26. Missimer, M. Robèrt, K.H. Broman, G. & Sverdrup, H. (2010) Exploring the possibility of a systematic and generic approach to social sustainability, *Journal of Cleaner Production*, 18, pp. 1107 – 1112.
27. Naudé, W. (2017) *Cities and Entrepreneurs over Time: Like a Horse and Carriage?*, IZA Institute of Labor Economics, No 11195, pp. 1-17.
28. Rashid, L. (2019) *Entrepreneurship Education and Sustainable Development Goals: A literature Review and a Closer Look at Fragile States and Technology-Enabled Approaches*, *Sustainability*, 11, 5343, pp. 1-23.
29. Shamsoddini, Ali and Nasibi, Sasan (2019): The study of urban furniture layout on the urban area's vitality (case study: the whole area of Shiraz), *Journal of Research and Urban Planning*, 10 (37), pp: 83-96. (in Persian)
30. Shamsodini, A., Jamini, D., and Jamshidi, A. (2016): *Measurement and Analyses of Social Stability in Rural Area (Case Study: Javanrood Township)*. *Journal of Rural Research*. 7(3), 486-503. (in Persian)
31. Shane, S., & Venkataraman, S. (2000) *The promise of entrepreneurship as a field of research*", *Academy of Management Review*, 25, pp. 217–226.
32. Siwar, C. Mahmudul Alam, M. Wahid Murad, M. & Al-Amin, A.G. (2009) *A Review of the Linkages between Climate Change, Agricultural Sustainability and Poverty in Malaysia*, *International Review of Business Research Papers*, Vol. 5 No. 6, pp. 309- 321.
33. Steffen, W. Sanderson, A. Jäger, J. Tyson, P.D. Moore, III, B. Matson, P.A. Richardson, K. Oldfield, F. Schellnhuber, H.-J. Turner II, B.L. & Wasson, R.J. (2004) *Global Change and the Earth System: A Planet Under Pressure*, *IGBP Book Series*. Springer-Verlag, Heidelberg, Germany.
34. United Nations. (2009) *The Millennium Development Goals Report 2009*. New York: United Nations.
35. Varkianipor, N., Hosseini, S.M., Samiee, R and Ashrafi, M (2019): *The entrepreneurial modeling of women is based on the entrepreneurial value chain with a sustainable social development approach in the province of Gulistan*, *Journal of Applied Researches in Geographical Sciences*, Volume:20 Issue: 58, pp: 139-161. (in Persian)
36. Ye, Q. Zhou, R. Anwar, M.A. Siddiquei, A.N. & Asmi, F. (2020) *Entrepreneurs and Environmental Sustainability in the Digital Era: Regional and Institutional Perspectives*, *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 17, 1355, pp. 1-21.